

ÓZDI HIRLAP.

VEGYESTARTALMÚ TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:

ségz é vre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona

Egyes szám ára 20 fillér.

Nyilttér petit soronként 50 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos

HERRMAN ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

HERRMAN ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJA ÓZD.

hová a kéziratok, hirdetési- és előfizetési-díjak küldendők

Kéziratok nem adnak vissza

A magyar szegényügy.

Ha a magyar szegényügy nagy területén végigtekintünk, úgy első és legerősebb benyomásunk az lesz, hogy hazánkban szegényügyről csak annyiba beszélhetünk, hogy a szegénység csak úgy és talán még nagyobb mértékben terjed, mint a külföldön, de egységes rendezésről egyáltalán nem lehet szó és a szegényügy egyes részeiben is csak a gyermekvédelem halad a maga jól megalapozott útján. De ennél a mostoha helyzetnél is szembetűnőbb az a másik. nem kevésbé különös jelenség, hogy egy országban, amely immár egy ezredév óta hoz törvényeket, egynémely elavult, porlepte királyi dekretumon kívül a szegényügynek létező egész irott, jogforrása a községi törvénynek rövid két szakasza és egy 1898-ban hozott, de már magában az indokolásban is ideiglenesnek jelzett törvénynek egynéhány szakasza. Tagadhatatlan, hogy egy ország köz-

állapotainak nem az irott törvények kizárólagos ismertetői, de nem férhet kétség ahhoz sem, hogy amely ország közállapotainak minden egyes fontosabb mozzanatát törvény örökíti meg, abban az országban egy intézmény nem is létezik, ha nyomát a törvénykönyvben nem találjuk.

Joggal állíthatjuk tehát, hogy a magyar törvényhozás a magyar szegényügygel eddig nem foglalkozott, sőt állíthatjuk, azt is, hogy a szegényügyet eddig hazánkban egyáltalán nem tartották érdemesnek arra, hogy vele az ország egész területére kihatóan foglalkoznak. Létezik ugyan egy belügyminiszteri rendelet, amelylyel az kormány a szegényügy rendezését elhárítja magától, de tudomásunk szerint senkisémm ellenőrizi azokat a hatóságokat, amelyekre a belügyi kormány az ő tulajdonképeni feladatának teljesítését elhárítja.

Hogy a magyar szegényügy rendezé-

sére a mérvadó között talán a legesleg-ujabb időig mennyire nem gondoltak, az legfényesebben kiviláglik abból, hogy hazánkban eddig a szegényügy rendezéséhez semmiféle előmunkálatokat sem végeztek, de még az előmunkálatok végzésére utasításokat sem adtak.

Minden más tudományágnak oly fontos segédforrását képező statisztikai évkönyveink ugyancsak nem vesznek a szegényügyről tudomást és ha a szegénység látható tüneteivel lépten-nyomon nem találkozánk, majdnem föltehetnők, hogy Magyarországon szegények egyáltalán nincsenek.

A szegényügynek teljesen elhanyagolt állapotát annál feltűnőbb, mert korunk köztudomás szerint a szociális intézmények jegyében áll. Alig találkozunk oly nyilvános ténykedéssel, amelynek szociális fontosságát ki ne domborítanak és elig hoznak újabb törvényt vagy rendeletet, amelynek szociálpolitikai hát-

TÁRCA.

Az árverés.

Irta: Pogány Mihály.

— Az Ózdi Hirlap eredeti tárcája. —

Leitner ur, a Krausz és társa cég főnöke leveleket diktált. A levelek, hol kérték, hol fenyegetődzték. Kértek ahol remény volt arra, hogy az adós jószántából fizetni fog, és fenyegetődzték, ahol sejteni lehetett, hogy per nélkül nem fog fizetni a kliens. A többség az utóbb említett fajtahoz tartozott, mert a bort, amivel a Krausz, Leitner és Társa cég is kereskedett nem szeretik fizetni az emberek. A bor nem olyan, mint egyéb hitelre vásárolt tárgy, hogy kopik, romlik, de mégis csak megvan. Ha kérik az árát, hát ha haragosan is, de rá néz az ember. De a bor? Azt a vagyonos ember nem igen rendeli a Krausz, Leitner és Társa cégtől, egyrészt azért, mert a vagyonos embernek rendesen van szőlője, másrészt meg a rendelt bor árát azon nyomban meg is fizeti. Érthető tehát, hogy a Leitner ur által tollba mondott felszólítások mind kistszűzviselőknek, meg másod és harmadrangu korcsmárosok címére küldettek el.

A levelek telve voltak a legkülönfélébb fenyegetődzésekkel, amelyeket olvasva, kétségtelenül ijedten szaladtak a kis falusi vendéglősök a pénzesfiókhoz, hogy elküldjék a pénzt

a nagy budapesti cégnek, amely kész elárvereztetni az egész korcsmát. Pedig Leitner urnak eszébe se jutott volna, hogy a fenyegetéseit beváltsa. Spitz a vörös szeplős könyvelő, aki tizenkét év óta körmölt az irodában, de folyton felmondani készült és hihetőleg ma, újabb tizenöt év multán, még mindig ott ül, Spitz folyton nevetett a Leitner ur haragosan levelein. Tudta jól, hogy a pert annak módja szerint megindíttatja a cég ügyvédjével, de amikor az árverés kifizetésére kerül a sor, akkor meg szállja a lelkét valami gyengeség és egy ideig halasztja a kegyetlen rendszabályt, míg végre elhatározza magát és kiadja az utasítást:

A rimaszombati vasuti vendéglős ismét küldött ötven koronát a tartozásra. Az árverést fel kell függeszteni.

Ha Spitznek jó kedve van, akkor megköszönt egy alamuszi kérdést:

— Igazán Leitner urnak olyan jó szive van. Nem árveleltet senkít, pedig a Kitzl-cég, a Strasser-cég, meg a többiek mind, úgy árvelelletnek, mintha élvezetük telne benne. Igazán nem értem, Leitner ur kérem...

Leitner ur ekkor, mint már huszonötösztör tette, valahányszor Spitz beugratta, felpattan és elmondja újra, meg újra, hogy miért nem árvereltet.

— Ön nem ért engem, Spitz ur? — kezdi a kövér kezeivel idegesen hadonázva. — Ön nem érti, hogy miért nem árveleltetek? Mond-

ja barátom, tudja maga mi az az árverés? Látott maga már árverelni? Nem? No, lássa. Én láttam, mikor az én apámnál árvereltek, én láttam, mikor apám az árverés után így szólt hozzám: Ne sirj fiam, nincs semmink és mindenünk megmaradt. Akkor nem értettem, ma értem. Látott már maga árverelni oly helyen ahol szivesen megfizették volna a tartozást, de nem volt miből? Látott már maga úgy árveleltetni, hogy a szigorú hitelező megszökik az árverésről és a végrehajtó elátkozza azt a percet, amikor végrehajtó lett? Én ösmertem egy végrehajtót, aki az árverés előtt pár nappal elment az adósokhoz és figyelmeztette őket, hogy fizessenek valamit a tartozásra, mert különben meg kell tartani az árverést. Ugyanez a végrehajtó volt az, aki inkább maga vette meg sok szegény ember apró-cseprő holmiját, semhogy széthordják, elköttyvetélték. Szombati napokon valóságos bucsujárás volt a lakásán. Forintonkint koronánkint vitték meg neki az emberek a tartozásukat.

Spitz ur itt elköhögte magát, mert kétszerezsen is valószínűtlennek tartotta Leitner ur szavait; egyrészt, hogy legyen olyan jószívű végrehajtó, másrészt, hogy akadjanak emberek, akik ama jószívű végrehajtónak megfizessék a tartozásukat. Ez, szerinte, nagyon valószínűtlen dolog volt és valahányszor Leitner ur elmondta nézeteit az árveleltetésről, ennél a pontnál annyiszor elköhögte magát. Leitner végigmérte

terét az indokolásban külső ne méltatnák. A sok praentiv intézkedéstől nem látjuk a létező bajokat, a nép boldogítását célzó törekvéstől nem látjuk magát a szegénységet. Már pedig addig, amíg magával a szegénységgel nem végeznek, amíg annak leküzdésére nem határozzák el magukat, addig nagy stilű szociálpolitikát folytatni olyan anachronius, amely komoly következményeiben a négy áldozatokkal hozott szociálpolitikai vívmányokra még végzetes befolyással lehet.

Nem vonjuk kétségbe, hogy a szegényügynek rendkívül fontos részét képező gyermekvédelem Magyarországon oly magas fejlődési fokot ért el, hogy a legtöbb államnak mintaképül szolgálhat és hogyha teljes egészében még nincs is kiépítve, hatóvábbá gyakorlati eredményeiről végleges ítéletet ma még nem is mondhatunk, mégis az az egy biztosra vehető, hogy a magyar gyermekvédelem nagyarányú koncepciója, bármily nagy köteleességekkel is jár annak teljes keresztülvitele, eredményeiben a létező állapotnak óriási javulását fogja jelenteni. Ámde a gyermekvédelem a szegényügy rendezésének bármily fontos, de mégis csak egy részét képezi és a hozzáfűzött reményeket mindaddig nem fogja beváltani, amíg a szegényügy általános rendezéséből kiszakítva az általános rendezés rovására különös protekcióban részesül.

A betegápolás országos állapota a gyermekvédelem mögött már annyira elmaradt, hogy szervezett betegápolásról modern értelemben beszélni egyáltalá-

ban nem lehet és az országos betegápolási alap felhasználásával csak a szervezett betegápolás rendkívül szűk kereteit tudták létesíteni.

A szegényeknek azt a legnagyobb osztályát pedig amely a gyermekek és a kórházi ápolásra szoruló betegek közé nem tartozó többi szegényeket öleli fel, törvényeink jóformán meg sem említik, mert hiszen azok az intézkedések, amelyeknek egy mellékesen közbeszúrt törvényszakas alapján a szegények leg-többje javára már sok-sok év előtt meg kellett volna születniök, ma még csirájukban sem léteznek és még afölött sem vagyunk tisztában, hogy ebben az országban tulajdonképpen ki is tartja kötelességének, hogy ezeket az intézkedéseket megtegye és a hézagot végre kitöltse.

Mindezek a mulasztások a magánjótékonyására iv kárhuzatos hatással voltak. A közsegélyezés rendezetlenségével párhuzamosan a magánjótékonyosság is olyan irányban fejlődött, hogy jótékony-ságnak majdnem nem is nevezhető. Alig akad ország, amelyben a magánjótékony-ság a szegényeket annyira lealacsonyító formába nyilatkoznék meg, mint minátunka. A megállapított napra összecso-dított alamizsnakéregetők kellemetlen és úgy a kéregetőre, mint a szemlélőre kinos csoportjai a nagy dobra vert öltöztetések, a tüdőbetegek részére kolduló gyermekek mindmegannyi fattyuhajtásai a magyar szegényügynek.

És mit mondjunk még az ugyancsak magyar különlegességként említhető sze-

gényügyi „irnok-referensekről.“ Hazánkban még pedig nem csak a vidéken, hanem a főváros kerületeiben is a legjobb esetben dijnokokra bizzák a szegényügy ellátását. Ezek az alsórangu hivatalnokok „gondozzák“ a szegényeket, sőt ők hozzák meg vitás ügyekben rendszerint a jogerős ítéletet is, mert hiszen hazánkban még nem igen volt eset arra, hogy szegényügy az első fórumtól feljebb került volna.

Ezek az állapotok valóban tarthatatlanok. Ahol az állam még azzal sem törődik, hogy polgárai az inségtől és nyomortól megóvásának, ott javító hatásokról, ideális javak megmentéséről beszélni valóban tulzás volna.

A szegényügy Magyarországon teljesen parlagon hever, se szabályozó rendelet, sem pedig az égető kérdéssel foglalkozó irodalom nincsen, százezrek sorsa, temérdek ártatlan existenciának elpusztulása nyomja az állam lelkiismeretét. És mégis minden csöndes.

HIREK.

Csendzavarás. F. hó 24-én délelőtt Sajó-Velezd cigányai összevesztek s oly óriási lármás verekedést rögtönöztek hogy az egész lakosság nyugalmát megzavarták s nagynehezen voltak megfékezhetők. Feljelentették őket bizonyára elmegy a kedvök a verekedéstől.

Pórujárt legény. Királdon f. hó 22-én egy csendőrijárőr szolgálatot teljesített miközben tudomására jutott, hogy Péntek Béla bányatelepi lakos garázdálkodik a járőr felszólította, hogy csendesesen viselkedjék mire Péntek azzal felelt, hogy az egyik csendőr vállán levő fegyvert megkapta s leakarta onnan venni erre a csendőr felszólította, hogy a fegyvert bocsássa

a keserű kedélyű könyvelőt és nagyobb hévvel folytatta:

— Ön úgy látszik sohasem volt fiatal és sohasem tapasztalta, hogy az ember nem lehet mindig a kitűzött uton, mert letérik róla az eléje vetődő események. Ki tudja, nem-e lett volna belőlem is amolyan szigorú, kiméletlen ember, ha egyszer nem szán a főnököm nekem egy igen kellemetlen szerepet. Akkor Stein és Társa cégnél voltam alkalmazva. Hetenkint kétszer kijártam Budafokra, kivittem a szállítóleveleket, a pincemester leitatott szomorodnival és én az Eskü tér helyett rendszeren a Lánchídnál támolyogtam fel a hajóból. Ez volt a foglalkozásom a boritékiráson kívül. Egy napon azonban hire jött az irodába, hogy egy adósunk, valami vidéki korcsmáros, feljött Budapestre és itt korcsmát nyitott. Alkalmos módon be lehetne rajta hajtani a követelést. A cimet hamarosan megmondta a bejelentőhivatal, az adósoknak eme rettenetes ellensége és most már csak arra volt szükség, hogy megtudjuk kinek a nevére szól az italmérségi engedély. Ha az asszony vagy valami rokon nevére, szól az italmérségi engedély. Ha az asszony vagy valami rokon nevére, akkor kár a fáradságért. Ezt meg kellett tudni és Stein ur, az én akkori főnököm, egy igen elmés és egyben igen egyszerű módot talált ki. A markomba nyomott két forintot és azt mondta: menjek el abba a korcsmába vacsorázni. Ha vacsoráztam, mondta, ereszkedjek szóba a csaposle-

génynyel, tetessem magam, mintha nagyon jókedvű volnék és nézzem meg ügyesen a falra függesztett italmérségi engedélyt.

Csőndes, igen csőndes kis utcában volt az a korcsma. Olyan csőndes volt az az utca, hogy szinte a vidéken éreztem magam. Sok esztendő mult el azóta, sok mindent elfelejtettem, amit átéltem, de arra az estére emlékszem, annak az estének minden mozzanatára igen jól emlékszem. A korcsmában nem volt egyetlen vendég sem. Egy öreg, őszhaju csaposlegény mérte volna a bort, ha lett volna kinek. Keresztül mentem a söntésen, be a fehérterítőkü vendégszobába. Hat fehérabroszos asztal és mellettük senki, de senki. Azaz, hogy igen. A hatodik asztalnál, amely egy ajtó mellett állott, hárman ültek. Egy sápadt arcú éjszemű, kékesfekete haju leány, egy szoborszerűen hideg tekintetű asszony és egy hat esztendősnék látszó fiucska. Mintha sirboltba léptem volna véletlenül olyan borzongás futott rajtam végig. Az arcomba vágott a szegénység, a nyomor, a vagyoni romlás hideg levegője. A leány hozám lépett és megkérdezte, mit akarok. Feléni akartam, de az ajtó mögül, amely mellett az ő asztaluk állott, szivetfacsaró férfizokogás hallatszott. Megdöbbenve ugrottam föl, a leánynak egy pillantása azonban visszakényszerített a helyemre. A leány valami nyugodt fölényvel és öntudatta mozgott körülöttem mint aki tudja magáról, hogy több az esze és az ereje, mint az egész környezetének. Bocsá-

natot kért tőlem, és bement abba a szobába, ahonnan a zokogás hallatszott. Rosszul csukodott az ajtó és bár behuzta maga után, mégis nyitva maradt. Jól hallhattam, amint szelid, szemrehányó, de határozott hangon mondta:

— Apám!

A zokogás megszűnt és én kerestem a szemepillantását, a mikor visszajött: Szembe néztem velem bátran, erősen. Mintha azt akarta volna mondani:

— Nincs itt titok, nincs itt rejtély. Szegények nyomorultak vagyunk. Minek is jöttél vendégnek ide, ahol a balsors a házigazda.

Néhány pohár bort ittam. A csapos legény behozta: a szobáig, de az asztalomra a leány tette. Olyan fehér volt a keze, és oly gyönyörű, karcsu ujjak fogták át a poharat, hogy amikor letette elém, önkéntelenül mélyen meghajtottam fejemet. Olyan volt ez a mozdulat, mintha mélységes hódolattal meg akartam volna csókolni az ujjait. A második pohár bornál már a tenyerembe hajtoltam a fejem, de a rettenetes csőndbe, amely megülte a szobát, még a busulás is nehezen ment. Még a kis fiucska is oly csőndes volt, oly természetellenes csőndes. Az asszony pedig olyan mozdulatlanul ült, és oly mereven nézte egy könyv lapjait, mint ha fölöslegesnek tartana ezen a világon minden mozdulatot.

Nem birtam tovább, valami fojtogatta a torcomat. Talán rossz volt a bor, talán sirni szerettem volna. Elmentem. Mikor a zavarban lé-

el mert kénytelen lesz fegyvert használni, a felhívás eredménytelen volt úgy a csendőr kénytelen volt szavát beváltani s a fegyver szuronyával oldalba döfte. Péntek a fegyvert elbocsajtotta s ez a kis henczegés az orvosi látélet szerint 40 napi munkaképtelenséget eredményezett. Nem fog ő egyhamar csendőr fegyverhez nyulni.

Ugyanezen alkalommal Kalinszki Rudolf szintén Királdi lakos is részt vett a csendőr járőr bántalmazásában de neki szerencséjére mert ellépett — a feljelentésen kívül most más baja nem történt.

Lópatkolási tanfolyam. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a m. kir. földmívelési minisztérium úgy Miskolc thjf. város, mint Borsodmegye területén lópatkolási tanfolyamot szándékozik rendezni. A tanfolyam minden járás székhelyén és Miskolc városban fog tarthatni. Ha a jelentkezők nem a tanfolyam helyéről valók, utiköltségben és ellátási díjban részesülnek. A tanfolyam 6 hónapig tartana, elkezdve október vagy novemberben, minden vasárnap és ünneppapokon, kivéve Karácsonyt, újévet és Husvétet. Jelentkezni az illetéket kir. állatorvosnál lehet.

Magyar bányászok pusztulása. Megrendítő szerencsétlenségről adnak hírt amerikai lapok. Az Arona bányában óriás robbanás történt, amely alkalommal tizenhét magyar ember a felismerhetetlenségig megcsönkült, a súlyosan sebesültek száma a hetvenet meghaladja. A szörnyű robbanás mindjárt reggel következett be, amikor a bányászok még munkához sem fogtak. A bejáratnál kétszáz bányász indult el bányakocsikon a rendkívül mély bányába: az egyik kocsin magukkal vittek egy kétszáz font löporral megrakott ládát is. A rézsutosan lejtősödő bányában a bejáratnál éppen 8000 lábnyi távolságra voltak, amikor a löporos láda földetrazó rettentő dördüléssel fölrobbant és hét munkás nyomban meghalt. Ezek voltak azok a szerencsétlenek, akik a löporos ládát szállító kocsin ültek. A kocsi mindenestül szilánkokra zúzódott, a többi munkások pedig aszerint szenvedtek súlyosabb vagy könnyebb sérüléseket, hogy a munkás szállító kocsi közelebb vagy távolabb volt-e a felrobbant lövőporos kocsihoz. Ilyen hájzálon lóg Amerikában az élet. Hogy minden nagy szerencsétlenség külföldi és leginkább magyar

vő ember bizonytalan lépéseivel keresztül börtökáltam a söntésen, az utcára nyíló ajtó mellett szemembe ötlött az italmérségi engedély. Hiszen ezért jöttem, jutott az eszembe és hirtelen odafordultam, hogy jól megnézzem. Elolvastam, a férj nevének volt, tehát holnap lehet árvereltetni . . . E pillanatban forró vérhullám toltult az agyam felé. Éreztem, hogy valaki néz. Visszafordultam. A leány ott állt a hátam mögött . . .

A pillantása nem volt ijedt, hanem mélységes bánattal teli és szemrehányó. Hát azért jöttél te is, hát ezért a tetetés, ezért mutattad a szemed nézésével a részvétet, hogy belophasd magad a bizalmunkba, hogy . . . Nem folytathatta az a gyönyörű két szem, amit mondani akart, mert a fiucska megjelent a veudégszoba ajtajában és panaszos hangon szólt:

— Margit, apuska megint sir.

Kibuktam az ajtón, mint egy részeg és mentem, utcán le, utcán fel, keresztül-kasul, egészen reggelig. Lása Spitz ur, ha árvereltetni akarok, mindig eszembe jut az az este, a zokogás az ajtón túl, az a kis csöndes fiucska és az az öreg, szóval csapos legény.

És a leány, a leány? — kérdezte Spitz önkéntelenül is gunyos mosolyra torzítva el arcát. — A históriát azt hiszem, — szólt Leitner — igen sokszor elmondtam már, de a végén még sohasem. A leány, Spitz ur, az én feleségem.

kivándorlókat sujt, azon nincs mit csodálkozni, hiszen az amerikai polgár csak nem bolond, hogy a koldust gyártó gyilkos helyeken keresen kenyeret. Ide csak az megy, aki másként éhen halna. Tehát: megy a magyar, mert az rendszerint éhen halna. És ezért kell olyan nagy csapatban Amerikázni.

A vendéglőskirály. Az amerikai vas, aczél, olaj, vasut, stb. királynak van egy kollégája, aki Angliában él és aki arról híres, hogy az Angliában napirenden levő óriási banketteket az szállodájában szokták rendezni. Ez a vendéglőskirály Lyons József, aki szállodájában 10.000 főnyi személyzetet foglalkoztat és akinek ételmiszterkamráiban néha milliónyi értékű hús, gyümölcs és egyéb élelmiszer van felhalmozva. Egy hatalmas raktárban 30.000 tányér, 50.000 tálca és rengeteg mennyiségű evőeszköz, szálvéte és asztalterítő van elhelyezve. Nyolcz sütőkemence mellett éjjel-nappal egész sereg sütőmunkás dolgozik. A különböző tésztákhoz szükséges vajmennyiség hetenkint 28-30 tonnára rug. A szálló különféle vágóhidjára hetenkint egész nyáját terelik a jól kifejtett ökröknek, gondosan megnyirt birkáknak, 200 kilós sertéseknek és a fiatal, zamatos húsu borjaknak, míg a gyümölcs és főzeléküket négy-öt napi időközökben különvonaton szállítják az ételmisztertarakba. Nemrég az aberdeeni egyetemi ifjuság rendezett banketten, amely még nem volt a legnagyobb, 2500 személynek terítettek és asztalra került: 90 teknősbéka, 220 ürücomb, 800 félszegűző (halfajta) 1200 fogoly, 2500 szelet, borjúsült, 2500 fűrj, 500 káppan, 1200 körte, 350 dinnye, 1600 darab öszibarack és 6000 font szőlő. A dinnyét Franciaországból, a 90 teknősbékát pedig Indiából hozatta Lyons. A lakomához azonkívül 4000 ezüsttál és 50 tonna porcellántányér, kristályüveg és ezüstevőeszköz volt szükséges, amelyet különvonat szállított Londonból Aberdeebé.

Meggyanusított tisztviselők. Kilán Gyula sáta lakos feljelentést tett az ózdi főszolgabírósnál azért hogy vadász területén egyesek a vadászatot gyakorolják. A panasz tárgyalását Fekete László szolgabíró folytatta le s a megállapított tények alapján a feljelentetteket felmentette. Kilián felebbezett az alispán azonban a felebbezést elutasította s az első foku ítéletet helyben hagyta. Erre Kilián az alispánnak egy levelet írt amelyben úgy öt mint Fekete szolgabírórt részre hajlással s igazságtalan ítélkezéssel meggyanusította. Az alispán a törvényhatósági közgyűlésével vitte az ügyet s kérte hogy hatalmazza fel arra hogy Kilián ellen a bűnvádi feljelentést megtehesse. Erre a felhatalmazást megadták. Az alispán a kellő lépéseket megteszi a gyanusítottak elégtételt fognak kapni.

Tüdőbajos gyermekek gyógykezelését feleltette megnehezítette az orvosoknak az a körülmény, hogy a tudomány eddigelé nem rendelkezett oly gy. ógyhatású szerrel, amelyet gyermeknek adhattak volna. Az utálatos creosot-preparatumok, melyeket felnőttek is csak nagy megerőltetéssel vesznek, gyermekeknél nem használhatók. A „Sirolin-Roche“ bevezetésével azonban már itt is alaposan segítettek. „Sirolin-Roche“ o gyógyszerárakban kapható, jó szagú és kellemes ízű szirup, melyet a gyermekek szívesen vesznek és megemésztenek. Ezen szer gyógyhatása számos előkelő gyermekorvos nyilatkozata szerint minden kétségén felül áll. A lesoványodott, sápadt kicsinyek már rövid használat után jó étvágyat és piros pozsgás arcszínt kapnak. Minden gyógyszerárakban kapható.

CSARNOK

AZ ÓRA.

*Hajnalkor, hogy az első napsugára
Az ablakon át beoson,
A beteg ott feküdt már tört szemekkel,
A puha vánkoson.*

*Halvány kezével szívéhez szorítja,
Az órát melyen nézte még,
Mikor vet véget már a szenvedésnek
Örökre majd az ég.*

*Az óra jár, forog a mutatója,
Ketyegi még a perceket
S görcsösen tartja ujjá közt, hogy onnan
Kivenni nem lehet.*

*S így temetik el. Fonnyadt kezében
Zsebóráját szorítja csak.
Dübörg a hant s a perceg:
Tik-tak, tik-tak, tik-tak!*

*S a sirban is veri a percet, órát.
A mutató kereng, forog,
Ott lent, hol csak az örökkévalóság
S csak egy marék homok.*

Feleki Sándor.

Egy asszony.

Írta: Benda Jenő.

Leszállt az este, és ott ültünk a nyárilak verandáján. Az asszony lángszinű pongyolában a férje az asszonynak és én. A lámpa fénye a nyári éjszaka nagy, fekete sötétségéből világos sugaras kört hasított ki körülöttünk s összeölelt bennünket.

— Rég voltál nálunk! — szólt a férfi. — Miért kerülsz bennünket? Hát mondd! nem kellemes itt?

— De nagyon kellemes! Hanem a sok dolgot . . . Tudod mulaszthatatlan kötelességek.

Az asszony vörös pongyoláján átömlött a lámpa fénye. Olyan volt így ez a nő, mintha valóságos lángfolyamba öltözött volna, mintha magából a bársonyos, melegvérű testéből csapott volna ki a láng. Most közelebb huzodott hozzám, szinte megégetett a tagjaink érintkezéséből kicsapódó forróság. Arcomba verődött a testéből a ruhájából kiáramló erős illat s ő is ezt mondta:

— Rossz ember! Egészen eljelejtkezett ró-lunk! Vékony, fehér: ujjú kacsojával megfenyegtetett. S akkor a lámpa fényben megcsillant ujján egy karika gyűrű. A másik ember karika gyűrűje.

Szerettem volna megmondani, hogy kerültem őket. Hogy futottam tőlük. Hogy féltem mind a kettőtől. Az asszonytól, akinek hazugság az egész élete. Ujján hordja ennek a másik embernek a karikagyűrűjét és mégis . . . És a férfitől is féltem. Igen tőle is. Sőt különösen tőle, a komoly, derék embertől, aki barátom volt, és bizott bennem.

Kis szünet következett. A férj székében hátradőlve szivta szivarját. A füst egyenletcs, bő felhőkben terjengett körülötte. A békességes tiszta lelkiületű emberek szivaroznak így. Azután ezt mondta:

Persze a kötelesség! Tul sokat dolgozol. . . Nem kiméled magad!

A becsületes jó fiu mindig az igazak utján járt. S az igazak módjára most sem keresett szavaim között rejtett értelmet.

Tekintetünk találkozott. És én elfordítottam

szememet. De ezután hirtelen támadó dac megcélozta az akaratomat. S erős ellenséges indulattal visszánéztem. Mert ha úgy vesszük, még is ellenségem nekem ez az ember. Övé az asszony! Egy arany karika árán ő béklyózta a hazugsághoz ezt a lelket, melyről letörölte az őszinte odaadás és nyíltszívűség himpóráját. Abból születik minden kin, minden hazugság, minden szenvedés, hogy magához kötötte és durva bilincscsel magánál tartja ezt az asszonyt, aki az enyém. Az enyém. hiszen engem szeret, én vagyok az ő egyetlen, titkos, igazi ura. . . Ezt sokszor mondta. . .

Mondta. . . Miért legyen ez igaz, csak azért, mert mondta?

Az asszonyra néztem. Az mosolygó elfogultsággal töltötte ki a teát. Előbb nekem öntötte tele a csészémet a párolgó, meleg itallal, azután az urát; majd a cukros doboz után nyult. Hamiskás mosolylyal, aminek csak én tudtam a jelentőségét, kérdezte:

Édesen szereti?

Édesen!

Egy cukor hány csók.

Elvörösödtem. Mily vakmerő ez az asszony! Otthon amihor az én legénylakásomon szervírozoz teát, akkor szokott lefolyni köztünk ez a párbeszéd. S akkor sok-sok csókkal kell megfizetnem minden egyes cukrot. S most itt. . . Az otthonában. . . Amikor sz ura is hallja. . .

Ez a becsületes fiu csak mosolygott, mintha egy jó tréfát hallana. Erre felháborodtam. Oh mily ostoba ez az ember! Itt szövődik körülötte nap-nap után a hazugság és nem veszi észre! Nem is sejt semmit sem. Évek óta él együtt egy asszonnyal s nem jut eszébe, hogy kutassa, milyen annak az asszonynak a lelke s van-e lelke egyáltalán?

Vágy szált meg, hogy kinyissam a szemét. Hogy oda kiáltssam neki!

— Ember ébredj! Rossz asszony a te asszonyod! Nincsen hűséggel hozzád. Rutul megcsal, s velem csal meg, a te legjobb barátoddal! Mert hazug ez a nő és bizonyos, hogy engem is megcsal valakivel. Verd meg! Üsd és büntesd, jogod van hozzá. Érdemtelen a te csókodra, hízolgó szavadra! Üsd és irtsd ki belőle a hazugságot!

Már nyílt az ajkam, hogy ezeket mondjam. És örömem telt volna abban, ha látom, hogy ostoba bizalma mint válik haraggá, kétségbeesett fájdalommá.

Az asszony éppen akkor tette a cukrot a férfi teájába:

— Köszönöm anyukám! — mondotta ez és

megcsókolta a nő kezét. Kis fiu hálával, elégedett, ragaszkodó bizalommal.

És látván ezt ajkamra fagyott a szó. Szégyen, csodálat, meghatott ámulat töltötte el a szívemet s nagy irigység fogott el, nézvéni ezt a derüs lelkű, nagy gyereket, akit nem gyötörnek észvevő problémák s mosolygó gyanutlansággal megy előre olynn uton, amelyiken minden lépésnél hajszállon függő török merednek az ő bohó nagy szíve fölé.

Gondolatok.

Az ideggyógyász idegsége, hogy a legszebb szellemi termék eredetét is idegességre vezeti vissza.

Amint az élet apró és nagy bajait taksáljuk, aszerint vagyunk boldogok vagy boldogtalanok: függetlenül ennek mérvétől.

Mindenki arca verejtékével igyekszik elérni az elérhető, csupán csak a szociálisták választották hozzá a nem dolgozás fegyverét.

1909 május hó 1-től

! Nincs többé drága cipő !

Tulhalmozott raktáram meg kisebbítése céljából olyan kedvezményes árak mellett árusítom el cipőimet amilyen még eddig nem volt és nagyon kérem az összes vevő közönséget (feltéve, ha cipőt visel) sziveskedjék kitünő minőségű cipőimet meg tekinteni.

Tejjes tisztelettel

MIKOLA BÉLA

Ózd.

Árak a következők:

Női cipők:

Férfi cipők

1 p. sev. füzös egész	9 K.	1 p. l-ső rendű box füz. egész	10 K
1 „ „ gombos „	9-50 „	1 „ „ „ „ gombos „	10-50 „
1 „ box füzös l-ső rendű	10 „	1 „ „ „ „ sev. füzös „	11 „
1 „ „ gombos „	10-50 „	1 „ „ „ „ gombos „	11-50 „
1 „ sev. füzös fél	7 „	1 „ „ „ „ barna gombos „	13-50 „
1 „ „ gombos „	7-50 „	1 „ „ „ „ amerikai box „	15 „

(tekintve az olcsó árakat, azok csakis készpénz fizetés mellett értendők.)

10-6

Hazai iparcikkek !

Szolid és pontos kiszolgálás!

Megtekintésre ajánlom mindenkinek, mielőtt máshová fordulna, minden stíli butorral gazdagon felszerelt raktáramat. Tartok fa-, vas-, réz- és kárpitozott butort jó minőségben és olcsó áron. Kárpitos műhelyemben készülnek mindenféle e szakba vágó munkák, szalon- és angol garnitúrák. Nagy készletem van továbbá mindennemű legjobb szerkezetű varrógépekből, szobamangorlókból, koporsókból és egyéb temetkezési cikkekből. — Epületefa, tűzifa, téglá. kő, cserép, cement és egyéb építkezési anyagok

— Eladásnál hitelt nyujtok igen előnyös részletfizetésre. —

Az ANKER élet- és járadékbiztosító társaság főügynöksége.

Weiner József Ozd, az állomás mellett.

Fényképezéshez

szükséges

összes kellékek és fény-

képező gépek

elsőrendű minőségben

kaphatók

LÓVY JÓZSEF FIA

(LÁSZLO ADOLF)

könyv- és papirkereskedésében

MISKOLCZ.

Ékszer és óra-javítások pontosan eszközöltetnek 1 évi jótállás mellett.

Törvénytékileg bejegyzett ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ CÉG ÓZDON

a volt szövetségi helyiségben Nagy raktár mindenféle ékszerekből, arany, ezüst és china-ezüst árúkból, valódi schweici-, arany-, nickel- és acél gavallér-órákból, ingaórákból, menyasszonyi- és nászajándékokból a lehető legjutányosabb árak és jótállás mellett

Egy ébresztő óra 2 kor. 80 fillértől feljebb.

Egy nickel Roskopp-patent óra 5 korona.

Továbbá: GRAMMOFONOK és LEMEZEK, egy nagy, 27 cm. átmérőjű kitünő, legujabb fölvételi mindkét oldalán bejátszott lemez 4 korona,

Tisztelettel

GUTTMANN S. OZD.

LÁTSZEREKBŐL NAGY RAKTÁR!